

Posudek vedoucí diplomové práce

Bc. Barbora Šedivá, *Jak se učí romské dějiny?*, diplomová práce, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, 2017, 103 stran, 19 textových a obrazových příloh (s. 104 – 133).

Vedoucí práce: PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	<i>splňuje</i>	<i>splňuje z větší části</i>	<i>splňuje z menší části</i>	<i>nesplňuje</i>
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu.	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu.	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb.	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie.	x			
Autor správně cituje.	x			
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Diplomová práce Barbory Šedivé představuje velmi zdařilou didaktickou sondu do problematiky výuky romských dějin v českých školách. Autorka se zabývá teoretickými i praktickými aspekty výuky menšinové historie. Poukazuje na regulaci obsahu učiva ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, stejně jako na vliv zájmových institucí (např. Muzea romské kultury v Brně). Na základě dotazníkového šetření i vlastních zkušeností z výuky na vybraných kladenských školách pak ilustruje možnosti i meze zařazování kapitol z romských dějin do výuky dějepisu, případně i dalších vyučovacích předmětů na základních školách.

V první části práce se Barbora Šedivá věnuje detailní obsahové analýze dějepisných učebnic, které od 90. let 20. století utvářejí kulturně historický obzor českých školáků. Proměny na poli prezentace romských dějin na základních školách pak zkoumá také prostřednictvím dalších pomůcek, které pro výuku vytvářejí zejména neziskové organizace, které se zabývají ochranou lidských práv (např. Člověk v tísni). Kapitoly zaměřené na obsahový rozbor didaktických médií slouží autorce jako východisko pro dotazníkové šetření, jehož metodologie i výsledky jsou prezentovány v druhé části práce. Šetření má charakter sondy, dotazování byli žáci a učitelé (dějepisu) na základních školách v Kladně.

V případě žáků se Barbora Šedivá zaměřila na dva okruhy otázek. Zkoumala jednak znalosti základní faktografie z romské historie v kontextu českých dějin, jednak názory žáků na výuku romského dějepisu samého. Učitelů se ptala na možnosti a podmínky zařazování sledovaných témat do výuky, stejně jako na zkušenosti spojené s využíváním učebnic a dalších učebních pomůcek, které jsou pedagogům aktuálně k dispozici.

Výsledky šetření poukázaly na rozpor, s nímž se prezentace i výuka menšinových dějin v české škole zatím spíše neúspěšně potýká. Zatímco učebnice dějepisu i didaktické pomůcky již poskytují ucelenou nabídku i zajímavé zpracování klíčových témat z romských dějin, ve škole je tato nabídka využívána minimálně a to s odůvodněním, že na rozšiřování základního učiva není dostatek prostoru ani času. S výjimkou romského holocaustu jsou tak romské dějiny nadále marginalizovány, respektive považovány za neorganický přívažek tradičního výkladu českých a obecných dějin.

Pokus Barbory Šedivé navrhnout a ověřit v praxi „ukázkovou hodinu“, která by pomáhala uvedený rozpor alespoň částečně řešit, je představen v poslední kapitole diplomové práce. Nedostatek času se autorka rozhodla řešit zvýšením motivace žáků k dalšímu samostudiu. Pečlivě koncipovaný výklad zkrátila na nezbytnou míru a větší prostor hodiny věnovala aktivizaci žáků, zejména prostřednictvím práce s didakticky upravenými historickými prameny. Zařazení výuky do

devátého ročníku umožnilo rovněž posílit diskusní charakter výuky. Soudě podle zpětných vazeb žáků i učitelů, kteří se ověřování zúčastnili, podařilo se Barboře Šedivé připravit inspirativní vyučovací hodinu, která skýtá potenciál pro další rozšíření i úpravy.

Vzhledem k výše řečenému doporučuji diplomovou práci *Jak se učí romské dějiny?* k obhajobě. Dále také navrhuji, aby byla tato práce publikována a přijata jako práce rigorózní, neboť kvalitou koncepce i zpracování oborově didaktického výzkumu zdaleka překračuje kritéria kladená na práce magisterské.

V Praze dne 19. května 2017

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., v. r.